

Výpočet dávek nemocenského pojištění OSVČ

Nemocenské pojištění OSVČ je upraveno v zákoně č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

Vyměřovacím základem pro výpočet dávky nemocenského pojištění je úhrn měsíčních základů v rozhodném období, z nichž OSVČ zaplatila pojistné.

Rozhodným obdobím je 12 kalendářních měsíců před kalendářním měsícem, ve kterém vznikla sociální událost (např. nemoc). Z rozhodného období musí být vyloučeny dny, v nichž OSVČ nebyla nemocensky pojištěna, a dny, za které neměla povinnost platit pojistné na nemocenské pojištění, tj. měla po celý kalendářní měsíc nárok na výplatu nemocenského nebo peněžitě pomoci v mateřství z nemocenského pojištění OSVČ.

Vyměřovacím základem pro pojistné na nemocenské pojištění v roce 2011 je minimálně 4 000 Kč a měsíční pojistné tak činí nejméně 92 Kč, tj. 2,3 %. Pro názornost předkládáme měsíční základy z různě uhrazených částek na nemocenské pojištění.

Uhrazená platba	2,3 % měsíčního základu	a odpovídající záloha na důchodové pojištění
92 Kč	4 000 Kč	1 807 Kč (minimum pro hlavní činnost)
100 Kč	4 348 Kč	1 807 Kč (minimum pro hlavní činnost)
200 Kč	8 695 Kč	2 539 Kč
300 Kč	13 043 Kč	3 809 Kč
400 Kč	17 391 Kč	5 079 Kč
500 Kč	21 739 Kč	6 348 Kč

[Kalkulačka pro výpočet platby NP, zálohy na DP a měsíčního vyměřovacího základu OSVČ](#)

Příklady

Příklad č. 1 - začátek nemoci od 3. 1. 2011, účast na nemocenském pojištění od 1. 1. 2010, měsíční pojistné na NP ve výši 100 Kč, OSVČ vykonává hlavní SVČ, měsíční zálohy na DP v minimální výši.

V rozhodném období nebyly uplatněny dávky nemocenského pojištění, tj. nebudeme odečítat žádné vyloučené doby.

Rozhodné období pro výpočet dávky je leden 2010 až prosinec 2010 = tj. 365 dnů.

Vyměřovací základ pro výpočet dávky

pojistné NP 1/2010-12/2010 – 100 Kč – VZ 7 143 Kč = 7 143 x 12 = 85 716 Kč
Denní vyměřovací základ pro dávku činí 234,84 Kč (85 716 : 365).

Tento základ se redukuje dle uvedených hranic tj.:

- do 825 Kč se započítává ve výši 90 %, tj. 211,36 Kč,
- nad 825 Kč do 1 237 Kč redukce na 60 %, tj. 0 Kč,
- nad 1 237 Kč do 2 474 Kč redukce na 30 %, tj. 0 Kč,
- nad 2 474 Kč se nezohledňuje.

Redukovaný denní vyměřovací základ činí 212 Kč.

Za první měsíc nemoci OSVČ obdrží za 8 dní (24. - 31. 1. 2010) 60 % z 212 Kč tj.

(128 x 8) 1 024 Kč

(prvních 21 dnů nemocenské OSVČ nenáleží).

Příklad č. 2 - začátek nemoci od 3. 1. 2011, účast na nemocenském pojištění od 1. 1. 2010, měsíční pojistné na NP ve výši leden 2010 – září 2010 -100 Kč, říjen 2010 – 2 000 Kč, listopad 2010 – 3 000 Kč, prosinec 2010 – 5 000 Kč, leden 2011 – 100 Kč. OSVČ vykonává v roce 2010 vedlejší SVČ, měsíční zálohy na DP neplatí. V roce 2011 je již z důvodu účasti na NP považována za OSVČ vykonávající hlavní činnost, zálohy na DP jsou ve výši minima pro hlavní činnost.

V rozhodném období nebyly uplatněny dávky nemocenského pojištění, tj. nebudeme odečítat žádné vyloučené doby.

Rozhodné období pro výpočet dávky je leden 2010 až prosinec 2010 = tj. 365 dnů.

Vyměřovací základ pro výpočet dávky

pojistné NP 1/2010-9/2010 – 100 Kč – VZ 7 143 Kč x 9 = 64 287 Kč,

10/2010 – 2 000 Kč – VZ 142 858 Kč,

11/2010 – 3 000 Kč -VZ 214 286 Kč max. 148 440 Kč,

12/2010 – 5 000 Kč - VZ 357 143 Kč max. 148 440 Kč = 504 025 Kč,

Denní vyměřovací základ pro dávku činí 1 380,89 Kč (504 025 : 365).

Tento základ se redukuje dle uvedených hranic, tj.:

- do 825 Kč se započítává ve výši 90 %, tj. 742,50 Kč,
- nad 825 Kč do 1 237 Kč redukce na 60 %, tj. 247,20 Kč,
- nad 1 237 Kč do 2 474 Kč redukce na 30 %, tj. 43,17 Kč,
- nad 2 371 Kč se nezohledňuje.

Redukovaný denní vyměřovací základ činí 1 033 Kč.

Za první měsíc nemoci OSVČ obdrží za 8 dní (24. -31. 1. 2011) 60 % z 1 033 Kč tj.

(620 x 8) = 4 960 Kč

(prvních 21 dnů nemocenské OSVČ nenáleží).

Příklad č. 3 - začátek nemoci od 6. 4. 2011, účast na nemocenském od 1. 1. 2011, měsíční pojistné na NP ve výši 200 Kč, OSVČ vykonává hlavní SVČ, po dobu účasti na NP v r. 2011 - měsíční zálohy na DP z VZ 8 696 Kč tj. 2 540 Kč.

V rozhodném období budeme odečítat jako vyloučenou dobu období duben 2010 až prosinec 2010, kdy nebyla účast na NP.

Vyměřovací základ pro výpočet dávky

pojistné NP 1/2011-3/2011 – 200 Kč – VZ 8 696 Kč

8 696 x 3 = 26 088 Kč

Denní vyměřovací základ pro dávku činí 289,87 Kč (26 088 : 90).

Tento základ se redukuje dle uvedených hranic, tj.:

- do 825 Kč se započítává ve výši 90 %, tj. 260,88 Kč,

- nad 825 Kč do 1 237 Kč redukce na 60 %, tj. 0 Kč,
- nad 1 237 Kč do 2 474 Kč redukce na 30 %, tj. 0 Kč,
- nad 2 474 Kč se nezohledňuje.

Redukovaný denní vyměřovací základ činí 261 Kč.

Za první měsíc nemoci OSVČ obdrží za 4 dny (27. - 30. 4. 2010) 60 % z 261 Kč tj. (157 x 4) 628 Kč

(prvních 21 dnů nemocenské OSVČ nenáleží).

Pokud by tato OSVČ vykonávala od roku 2010 vedlejší samostatnou výdělečnou činnost a platila měsíční pojistné na NP, byla by v kalendářních měsících roku 2011, ve kterých je účastna nemocenského pojištění považována za OSVČ vykonávající hlavní samostatnou výdělečnou činnost s povinností platit zálohy na důchodové pojištění minimálně ve výši 1 807 Kč. Pokud bude OSVČ chtít využít pojistné na nemocenské pojištění ve výši 200 Kč, tj. měsíční základ 8 696 Kč pro výpočet dávek nemocenského pojištění, bude nutno navýšit vyměřovací základ pro pojistné na důchodové pojištění na tuto částku a platit měsíční zálohu na pojistné na důchodové pojištění ve výši 2 540 Kč. V takovém případě pak ztrácí nárok na přeplatek při zúčtování přehledu za tento rok. Pokud vyměřovací základ na důchodové pojištění nebude navýšen, bude měsíční základ nemocenského pojištění snížen dle měsíčního vyměřovacího základu zálohy na pojistné na důchodové pojištění a vznikne přeplatek pojistného na nemocenském pojištění.

Příklad č. 4 OSVČ se přihlásila k nemocenskému pojištění od 1. 4. 2010, za každý měsíc od dubna do října 2010 zaplatila 1 000 Kč, od 25. 10. 2010 byla uznána dočasně práce neschopnou. Tato nemoc byla ukončena dne 14. 3. 2011 a od 15. 3. 2011 nastupuje OSVČ na peněžitou pomoc v mateřství (PPM).

Rozhodné období je od března 2010 do února 2011.

Z tohoto období se vyloučí měsíce, ve kterých nebyla účast na nemocenském pojištění (tj. březen 2010) a ve kterých po celý měsíc trvala nemocenská (listopad 2010 až únor 2011). Vyměřovací základy za měsíce duben 2010 až říjen 2010 se sečtou a vydělí se počtem dnů po odečtení vyloučených dnů.

V našem příkladu $7 \times 71\,429 : 214 = 2\,336,46$ Kč. Neredukovaný denní vyměřovací základ činí 2 336,46 Kč.

Denní vyměřovací základ pro PPM v roce 2011 se dále redukuje redukčními hranicemi:

- nad 825 Kč do 1 237 Kč redukce na 60 %, tj. na 247,20 Kč,
- nad 1 237 Kč do 2 474 Kč (2 337) redukce na 30 %, tj. na 329,84 Kč.
- Redukovaný denní vyměřovací základ činí $825,00 + 247,20 + 329,84 = 1\,402,04 = 1\,403$ Kč.

PPM 70 % z redukovaného DVZ, tj. 983 Kč.

Vyplacená dávka za březen 2011 (17 dní) 16 711 Kč.

Vyplacená dávka za 30 dnů 29 490 Kč, za 31 dnů 30 473 Kč.